

H A Z A I - H Í R A D Ó

Szerdán, Mártzius' 19-edikén, 1 8 2 8.

Nagybritannia — Belgaország — Frantziaország — Austria — Olaszország
Muszkaország — Törökország — Híradás

Nagybritannia

A' Courier kiadta Miklós Tsászár-nak azt az esmeretes írását Codrington Admirálhoz, Nesselrode Grófnak (a' muszka külső Ministernek) Heiden Grófhhoz írt egy levelével együtt, melyben szintűgy megkülömböztetett dítseretek vannak az ánglus és frantzia Admirálokról. Egy helyt, e' van benne: "Ha ezen pillantatban egy britannus hajó-se vólna, mely a' Codrington Adm. zászlójához ille, az egész muszka hajó-osztály ké-szen áll az ő' szolgálatjára, és a' Tsászár az ő' (Codrington) tartózkodását egy valamelyik muszka hajóban, a' muszka tengeri erő' dítösségének tartja — Ugyan-azon Ministernek egy hivatali levele Heiden Admirálhoz, azt tudakozza, mitso-da rangban van az ánglus tengeri erő'n a' Codrington Adm. fíja; mivel' Ő' fge meghatározta, hogy neki az ő' dítössé-ges maga-kimutatásáért, megkülömböz-tetett jelt küldjön.

Az utóbbi szélveszek közben, sok ember, kik Portland - sziget' partjain (Dorsetshire) járkáltak, ezüstrúdákat, aranydarabokat 's más pénzeket is találtak, mellyek, kétségtől, az elsűjje-d hajókról vették származásokat.

Belgaország

Ámsteldam, fébr. 4. — Bogotai tudósítások (Columbiában) jelentik, hogy a' kárt, mellyet az utóbbi földrázkódás okozott, 5 millió dollárra teszik. A' Prae-

sidens Bolívar'háza tsak legkissebbet sem szenvedett; melyben a' neki igen enge-delmes népség, az őtet védelmező Gond-viselést tekinti. Külömben, az ő' jelen-léte Bogotában igen jöltévő hasznót tett. Nem tsak Guayaquil eggyesült ismét Co-lumbiával, hanem Quitóban is semmivé tették az össze-esküvést, és a' nyughatatlankodók vissza tértek kötelelességekre.

Frantziaország

Páris, fébr. 25. — Az alsó Kama-ra' mai ülésében bejelentette Dambray Kantzellarius, hogy a' felső Kamara, rendbe-szedte már magát, az 1828-adi ki ülésre. Húsz minutummal 5 óra előtt, jelenti az Elölülő, hogy a' sors (scrutinium, szózat) bezáródott. Nyomon ára, megjelent Jacquinet de Pampelune, 's szózat-tzédulát akart által-adni, de az egész Kama-ra ellene kiált; Crussol Hgz. és Dupin Úr is így járt. A' szózatoltatók' munkálko-dása-közben, tolúlt a' sok Képviseelő Royer-Collard Úrhoz. Ravez Úr ellillantott. Kevéssel 4 óra előtt, jelenti az Elölülő, hogy eggyik Titoknok fel akarja olvasni a' szózatok' kimenetelét. Nagy tsende-ség van. A' szózatolók' száma, vólt 558: a' meghatározott többség tehát 180. De-lalot Úr kapott 212 szózatot (nagy ö-röm az ellenkezés-padon); Hyde de neu-ville 206-ot; Royer-Collard 189-et; Gautier 187-et; Casimir Perrier 180-t. Itt, félbe szakasztják a' Titoknokot egy-kisség a' nagy öröm és nagy sut-

dálkozás által. Ravez kapott 167 szót, Labourdonnaye 154-et; Lastours 159-et; de Berbis 117-et; de Crussol 89-et; Pardessus 46-ot; Alexis de Noailles 40 szót. Az ideigvaló Elölülő kikiáltja az első 5 választottat, Elölülő-Candidátusságra, hozzá tévén, hogy ezt a' kimenetelt a' belső Miniszternek hivatalosan fogja bejelenteni. Számítlanon kiáltják: a' Királynak! a' Királynak! 's ezzel vége lett az ülésnek.

A' Constitutionel, ezen szózatolásról így szól: A' mi' répzeteink beteljesedtek. Szerentsénk vagyon Frantziaországnak jelenteni, hogy a' mai ülés bizonyossá tette a' győzdelmet, a' monarchiát és konstitutiót szerető embereknek. Megmérhetetlen fontosságú eset ez. Ezen scrutinium (szózat-láda) foglalta magába az Ülés' egész jövődjét, — azt mondhatnók, — Frantziaország' jövődjét. A' törvényesség és betség, ismét elfoglalták a' frantzia szívekben az ő igen hatalmas helyeket, 's az emlékezetre-méltó restauratiót (helyre-állítást) minden jó-gondolkozásuk' egyet-értésének köszönnjük. Az alsó Kamara, a' választó-kollégyiomok' szép példait követték, 's a' jó-gondolkozásuk, kik böldoztalan egymást-nem-értésből külön váltak, ismét egyesültek atyafiságos szózatolás által. Ez az, a' mi által egy hatalmas inselkedés sárba dült, mellyet régóta kohlolnak, mely az álmélkodásnak vagy habozásnak egy pillantattjában, keserűségére vált volna az országnak. Hadd bátorkodjon neki Frantziaország! tudja már most hol áll a' többség. Örvendünk, hogy a' tegnapi tikkeljünkbeli félelmünket elháríthattuk. Nem estünk ugyan még a' kimenetel eránt kétségbe: de, kikértük volt a' Kamara' figyelmét, 's megfelelt ez tüzes óhajításunknak. Nints e' mai dialomnak semmi híjja; a' régi Ministe-

rium' részei kevés számának rémülése, kik naponként fognak kevesebbedni, teljes meghatározású és tökéletes bizony-sága annak.

A' Journal du Commerce, ugyanezen tárgyról, így szól: "A' Követek' kamarájának két Ellenkezése, megtanítatván a' tegnapi szózatolás' kimenetele, 's más környületek által is, érzették minő fontos legyen minden irigységet fére-vetni, a' Kamara' értéke-seinek függetlensége' és méltósága' megmentésére. Megegyeztek, hogy szózataikat, Royer-Collard, Gautier, Perrier, Delalot és Hyde de Neuville Urak' javokra egyesíteni fogják. Ebből lett a' várt kimenetel. Az az 5 Candidatus, kikre a' tegnapi egybegyüléskor a' választást egyesítették, elnyerte ma a' telyes többséget, Ravez és Labourdonnaye Urak és más, a' 7-esztendős-párt' választottai' kirekesztésével. A' Ministerium Stoicismussát nem lehet éleggé betség, hogy egy olyan alkalomnál, midőn annak léte nagy veszedelemben forgott, semmi erőszakoskodáshoz nem fogott, és magát az Ellenkezés által mentette-ki.

Páris, fébr. 24. — A' Porta' Manifestuma nagyon szembe tünt itt: már most elkerülhetetlenek tartják a' háborút. De a' mi' speculansaink (szemléldőink) foljvást az ánglus Király' beszédéhez bíznak, és abból lehet megmagyarázni a' státuspapirosok' magas állását.

A' Courrier français szerint, Str. Canning Úr, már fébr. 22-dikén este Párisban (18-adikon Pármában, 21-edikén Bolognában) volt. A' Gazette szerint pedig 24-edikben indult Boulogne-be.

Fébr. 26. — Senki-se hitte volna azt, hogy az Elölülőség Royer-Collard Úr-ra essen: hanem, ezt, a' Ministerium vite-végbe a' Királynál. Illyen formán esett a' dolog: "A' jobb centrumon ülő

Úrak (kik a' bal-óddallal tartottak) megérdemlették a' büntetést, hogy azokkal szózatoltak, és azért nem választották az ő' Kandidátussokat Delalotot és Hyde de Neuville-t. Ez a' 3 volt 'hát még: Gautier, Casimir Perrier és Royer-Collard, hátra. Gautier Úr, mint köz-Kandidatus (se bal-oldali, se jobb-centrumi), láttzott elébb, mint legillendőbb; de ő, protés-tans. Royer-Collard Úrra kellett 'hát a' választásnak esni. Az által, bizonyos tekintetben, a' bal-óddalhoz kellett állani, de, még-sem annyira, miötha Casimir Perrier urat választották volna. Sok tanakodás után tehát, meghányván-vetvén az okokat, Royer-Collard urat választották-ki. Nyilván mutat a' Ministerium konstitutiós szándékot. A' Royer-Collard Úr választása igen politikai, és a' választás' betsülete egészen a' Ministeriumot illeti. A' köz-vélekedés, ezen órában ismét ki elégítettett. Royer-Collard Úr nem igen örvend győzödelmének; mivel' az Elölülőség' terheitől fél: de tsakugyan meghatározta magát az elfogadásra.

A' Követek' Kamarája' fébr. 25-ödikei ülésében, a' belső Minister, által küldött egy Hajdú által az Elölülöknek egy írást, melyben az azon napi királyi Ordonance volt, mely által ÓFge Royer-Collard urat az Also Ház' Elölülökjének kinevezte. Az Ordonance' elolvasása után, kimutatta a' bal-óddal meglegedését ezen felkiáltás által: Éljen a' Király! melyet a' mindennelköz karban is utánna kiáltottak. Részegséghez hasonló mozgás esik az egész gyűlésben. Minden szem Royer-Collard urat keresi, mely azelőtt a' maga' szózat-tzédüláját beadta volt, de őtet most nem találják. Ara, elolvassák az Al-Elölülököt illető szózatolást, hol a' telyes többségnek 179-nek kelle lenni, mivel'

a' szózatok' száma 357' volt jelen. Cambon Marquis, kapott 190, Agier 179, a' többi kevesebb szózatot. Mely szerint, tsak ez a' kettő lehetett Al-Elölülök, holott 4 szükséges. Egy második szózatolásnak nem lett semmi következése; és így, más napra halasztották a' szózatolást. Cambon és Agier urakat kikiáltották Al-Elölülöknek.

A' Constitutionel így kiált-fel: "A' Korona meghalgatta Frantziaország' kívánságát. Royer-Collard Úr, a' ki ugyanazon egy' nap' Párisban, Lyonban, Beziers-ben és Neufchateau-ban volt választva, az alsó Kamara' Elölülökjévé választatott Újj időszámítás (epocha, aera) nyilik-ki országunknak. A' Contrarevolutio meg van győzve. A' konstitutiós Monarchia' diadalma, bizonyos. Törvényeink, egy értelemre fognak a' Chartával tétetni. A' meghatalmazott censura, ennek a' szándéka, szerzőivel együtt lebuknak; a' municipalis szabadságok, mellyek nélkül a' többi szabadságoknak semmi fundamentumjok nintsen, behozattatnak, és a' Ministerek' számadása, mely ekkorig tsak tsalárdtság' képe volt, végre-hajtatik. Végre, a' konstitutiós Moráchia elkezdődik; mellyet a' restauratio ekkorig, tsak megígért.

Egy másik azt mondja: A' Ministerium mustrát tartott az ő' seregein; már most tudja hanyadán van. Az ő' telyes hatalma 167 szózatból áll, mellyekkel Ravez úr a' candidatiót elvesztette. A' Ministerium nem tudja mit kívánjon, melyik szenthez foljamodjon. Az utolsó pillantatig meghatározatlanságban marad az. A' mit Fontenelle 99-edik esztendejében, azon kérdésre—hogy van az egészsége—az Orvosnak mondott: Ó, tsak egy nehésséget érez—e' fordul-meg ezen Ministeriumnál, lételének hatodik hetiben.

Az országlószék megparantsolta, hogy Brestben Jean Bart liniahajót. Nimpha, Arethusa fregatteket, és Bearnaise goëlettet; Cherbourgban Egle korvettet, és Bayonban Capricieuse goëlette-brigget készítsék-fel. Toulonból elmentek nemrégiben: a' megjavított liniahajó Provence, melyre Rigny Adm. a' Trident helyett fogja zászlóját felütni, egynehány fregatte és apró hajó.

A' Moniteur mondja: "A' tengeri Minister tudósítást tett a' Királynak a' Bisson hajó-fénrik' familiája eránt, kinek apja, anyja ugyan, meghóltak, de egy huga életben van. A' pensiót érdeklő törvények, tsak az apját, anyját és özvegyét a' Tisztnek, teszik a' szolgálal' jussába, a' mit az, a' Státusnak tett. Hanem, ÓFge úgy gondolta, hogy a' hajó-helytartótiszt Bisson' vitézítette megérdemli, hogy a' Kamara' figyelmét árahúzzuk, 's meghagyja ÓFge a' Tengeri Ministernek, hogy egy törvényjavallatot tegyen-fel, melynek a' legyén tárgya, hogy Bisson Leányasszonynak rendkívülvaló pensiót rendeljenek. — Ez az a' bátor Bisson, ki a' hajót, látván hogy azt a' görög piraták elfoglalták, magával és számtalan piratával egygyütt felvettette.

A' Frantzia országlószék rendelt-ki észak-felől, Brestbe 600,000 Kilogramma kendert, Keletre 200,000-et, Cherbourgba 120,000 kilogrammát. Ebből, telik egynehány kötél és vitorla.

Polignac Hgz. vissza indult fébr. 24-edikén a' maga követtségi-helyére, Londonba. — Az eddig volt konst.polji Követ Stratford Canning úr váratlanul megérkezett Párisba, fébr. 22-edikén mint láttuk. Londonba siet, hogy szóval beszéljen-el mindent. A' Courier français tsúfokodva azt mondja — Ribeaupierre úr tovább ment Corfuból (úgyde, mindjárt vissza ment); most lát

már, Guilleminot Gen. egyedül tart Corfuban békeszerző Congressust. — A' Courrier, talán azt gondolja, hogy Corfuhoz Pétervár, London, Páris tsak annyira van, mint ő-hozzá-a' Palais-Royal.

A' Gazette de France szerént, cadizi levelek után, egy újj Kötésről beszélnek Anglia, Frantzia- és Spanyolország között, melynek végtárgya Algier ellen volna kiszabva. A' földi katonaküldöttséget, mint másszor is említettük, 50 ezerre teszik. A' cadizi várvéd ide volna szánva, valamint 8000 Spanyol, kik az itteni kikötőben gyűlnek össze, hogy azok is a' frantzia hajók a' szálljanak; mivel' Spanyolországnak kevés szállító-hajója van. — Egy más Híradó ellenben, azt mondja, hogy Anglia, a' török manifestum előtt, a' frantzia Kabinétnak tudára adta, hegy ő 10,000 embert, kiknek 6 ezere Portugalliából, a' többi Gibráltárból, Máltából és Corfuból telik-ki, Móreába fog küldeni, és Frantziaországának, javallja, hogy ez is annyit küldjön oda. A' frantzia Kabinét nem határozta meg magát ezen javallal' bevételére, mely a' júl. 6-odikai Kötésben, nints-meg; mely, hihető, áraváló volna, hogy a' görög' békeszerzés hirtelen véget érjen, és Muszkaországtól minden ok elhárítódjon a' földi oldalonvaló beütésre.

A' Quotidienne szemére-hányván a' Moniteurnek a' minapi nagy-bizodalmu beszédét, hogy a' keleti dolog e-gésszen rendin volna, mint elvégződöt-tet lehetne azt nézni, azt mondja, hogy a' navarini ütközet-olta, Anglia békeségesebb, Muszkaország pedig ellensegesebb hangon láttatnak beszélni. Az a' mód, a' hogy az ánglus Parlamentet kinyitó beszédben a' navarini tsata meg-béjjegeztetett; hogy Codrington Admiralnak a' Parlament' köszönetét megta-

Austria

gadták; a' Parleменти Beszélők' és a' Híradók' gondatlan beszédjek Muszkaországrol; végre, a' Cochrane Lord' vizsgálja menetele Angliába, tsaknem tsalhatatlan jelek, hogy a' St. Jamesi és Pétervári Kabinétek, nem a' legjobb egygyetértésben vannak egygyütt. De, hát Frantziaország hogy fogja magát a' két egymás között bizodalmatlan Hatalmak mellett viselni? részrenem-hajló lessz? Mi lessz akkor a' júl. 6-odikai Kötésből? Ezekre még most nem lehet felelni. Ha Frantziaország nélkül lenne háború; úgy ez a' Hatalom sok kárt vallhatna Egyiptomra- és Keletre-nézve, a' kárpótlásban. A' kik úgy vélekednek, hogy az európai békesség' megzavarása, jövendő nagy veszedelmek nélkül meg nem eshetik, ezek, Austriára vetik szemeiket. Ugy láttzik, ez a' Hatalom most az, melylyen az európai egyenlőség' szükséges hasznai megfordúlnak.

Ha a' szózatolás' fontossága' megmutatására, így szóll egy Journal, még is több bizonyság kellene, mely által Rayez és Labourdonnaye urak a' Candidatus-listából kiinn-maradtak; úgy, nem kell egyéb a' Gazette de Fr. ijjedtségénél. Ez, azt-se tudja — hány óra. A' Képviselek, lelkiismeretek által szózatoltak; és ha a' Congregatio őket átkozsa, felszabadittja azokat az átok alól a' Közönség, mely a' mi' szabadtságunk' ellenségeinek, se nem sympatheticussa, se nem gyűlölője. Már most ne féljünk a' contrarevolutiótól. Az igasság' napja, feljött, tündökölve bújt a' ki a' nemzeti szózat-ladából. Elmúlt a' tí' országotok; a' mérséklés és törvényesség' országá kezdődik. Nem áll többé hatalmatokban a' Társaság' szét-szaggatása, Frantziaország' betstelenítése, s az ő' reménységeit, a' nyugodalom és erős állás eránt, megháborítani.

A' Canitz burkus Adjutans Ur' Konst.poljba-sietése, sok találgatásokra adott itt Bétsben okot. Oly' nyilatkozatásokat vitt volna Berlinből a' Portához, mely, hanem használna, Miltitz burkus Minister urat ára készetné, hogy a' török fő-várost oda hagyná. Ki tudja, fog-e várakozni Miklós Tsászár a' júl. 6-odikai Kötés' végrehajtási rendszabása' további kimenetelére vagy-sem; kövö lehet hinni az utóbbi kinyilatkoztatására a' Portának.

Ribeaupierre Ur' fébr. 21-edikén ért Triestbe; de ismét vissza megyen onnan, Corfuba. Már ekkor, útban volt Stratford-Canning Ur' London-felé, Anconából Bologne-n, Lyonon, Párison által. Guilleminot Ur' pedig, ha vissza érkezett is már Corfuban, még fébr. 25-ödikén, nem tudták Triestben. Ribeaupierre ur' is vissza megyen Corfuba. Stratford-Canning ur' pedig alig ha már ma (Mártz. 19) vissza nem ért Londonból Corfuba: mert, már fébr. 22-dikén, Párisba ért, Londonba-menet. — Azt beszéllik, hogy az egyesült hajósereg, Mártz. elején már, össze-gyül a' görög archipelaguson. A' herlini Híradókból tudták itt (Bétsben) meg, hogy Konstantin Nagyhertzeg Pétervárra ment.

Béts, fébr. 26. — A' legújabb siralmas tudósításokkal Konst.poljból, fébr. 4-edikéről, úgy-láttzik, Ottenfels Urtól is jött volna egy olyan irás, melyben magának elútazó szabadtságot kér.

Mártz. 5. — Méltóztatott OFge Rhedey János Gróft Kamarás Ur' méltóságra felemelni.

Olaszország

Neapolj, fébr. 7. — E' hónap' 2-

odikán szörnyű szerentsétlenség érte Casamicciolát, Ischia-szigeten. Reggeli 11. (olasz 5) órakor, egy kemény földrendülés, mely 4 másod-pertzig (másod minutumig) tartott hullám-formán, retentő pusztítást tett. Némely épület földig lerogyott, több más úgy megromlott, hogy le kellett húzni, vagy a' lerogyáshoz siet. Az agyon-ütött emberek száma 29, kik közzül már 19-et halva húztak ki a' düledékek alól. Megsebesedett is sok van. A' kiktől lehetett, széjjel futottak a' mezőn. Másutt is érzették a' szigeten ezt a' földrengést; és a' kiütéshez legközelebb fekvő falu, Lacco, rendkívül sokat szenvedett. Ugyanazon időben, Capitanata és Terra di Bari tartományokban is érzettek, de csak gyenge földrengést.

Muszkország

Odessa, febr. 7. — Ekkorig még úgy láttik, hogy a' mi' katonai mozdulásaink, mind csak aravulók voltak, hogy a' Portát mérsékeltre és hajlandósagra indítsák az esméretes közbenjárásban. Ellenben, az is úgy láttik, hogy a' Porta erővel háborút akar szerezni, és a' mi' békeszszerető Fejedelmünk' hajlandóságát ellenségessé változtatni. De, hogy is lehetne különben, mikor oly' gyűlölséges manifestumot bocsát ki, és megvallja eddig is volt törvénytelen lépéseit. Hogy bocsáthatott volna különben a' kath. keresztények ellen anathemat ki, kik semmit-se vétettek, és a' kiket igazságtalanul vádolnak, hogy a' persiai Örményekkel össze-ésküdtek volna: mellyet csak az is megtáfol, hogy Ásiába számkivetette őket, mely által ez az egyet-értés az Örménység közt, még előbb-mozdított volna. Hogy követetne a' Porta oly' oknélkülváló kegyetlenséget el, mely csak a' többi Európa'

bosszúságát éleszti-fel; ha magában régén el nem végezte volna a' hadakozást, mely a' Sultánnak saját vallása szerint, a' Muselmanok' újjá-születésekre egy szükséges gonosszá lett? A' mi' hadi készületeink tehát, nem-hogy megijjesztenék a' Portát, sőt inkább még-jobbban felelevenítik az ottomannokban a' hadakozó kedvet, 's a' békeszerzés' plánumait tsúffá teszik. Ezek szerint, egészen fogatlan fog maradni, ha az előbbi feltett szándékot végrehajtani, 's annyira akarnók kiterjeszteni, hogy a' Hospodárságokat valóban elfoglalnók, 's felütött bajonéttal a' Dunaparton akarnók a' béke' tzieljeit diktálni, kimenetel nélkül. Akkor lenne az osztán, mikor a' háború vakmerő dühösséggel, nem csak Európában, hanem Ásiában is, a' hof a' Porta ahhoz készül, hogy teljes hatalommal álljon-fel, foljón. Ásiái Törökországból minden tudósítások megegyeznek abban, hogy ott egy soha nemlátott mozgás van a' Muselmanok között, a' legnagyobb ranguaktól-fova a' legutolsóig, hogy az egész népesség csak hódoltatásokról álmodozik, és hogy már, úgy-szóllván, kardját köszörüli. Ezen környületek között, Paskevits Gen., a' georgiai tábortól, nem fog a' déli hadsereghez jönni, mint előbb a' szándék volt. Péterváron minden figyelmet a' dec. 20-adikai török Hattiserif foglalt-el.

Odessa, febr. 14. — Itt, óránként nevededik a' háborgósabb környület. — Mindenféle élelem' kivitelét megtiltotta az országlószék, 's egyszersmind 77 kereskedő hajót bérelt, katonaság' és hadi-eszköz vitelére. A' kibérelt hajók között van 22 austriai. Az országlószékkel kötött Contractussai 6 hónapra szólának, Várnába és Niadába szállításra, a' fekete tengeren. Ezek szerint, az utóbbi, hihető, egyesülve kitsinált, a' júl

6-odikai Kötésen (1827) fekvő ellenségeskedéseket, úgy nézik, mint-ha azok az ajtó előtt állának.

Odessa, jan. 24. — Különösen háborúra mutat az, hogy a város Magisztratusának (duma) 52 ezer Cetwert (112 ezer posonyi mérő, 2 ennyi véka) búzából, mely még meg sins örölve, 2 hónap alatt kéttzersültet (biskótát, tzi-bakot) kell sütni. Ámbar ebből a korona 14 ezer cetvertet vállalt magára, a többinek megtsütésére, még sins elegendő sütő, holott a sütés siető. A fekete tengerre gondolják ezen tzipókat szükségeseknek.

Törökország

A persiai tartományok elfoglalásakor a muszka hadsereg által, történt volna, hogy sok muszka katonát egy olyan örmény klastromba szállítottak, mely a Török birtokában van; és, ezt mondják némellyek, hogy fő-oka volna vagy legalább palástul szolgálna árai, hogy az örményeket Konst.poljban annyira üldözik.

Konst.polj, febr. 4. — Az utóbbi javallatját Ottenfels Urnak Görögország békeszerzése eránt, a Reis Effendi azon magyarázattal vetette-el a nyakáról, hogy már neki nints módja benne azt, a Sultánnak elébe adni. A pérai keresztények állapota leírhatatlan; de még a keresztény Követek is kezdenek magokról gondoskodni — tsak késő ne legyen. Smyrnában, jan. 24-edikén kezdődött a hasonló számkivetés.

Triest, febr. 24. — Ánglus-franzia hajó-osztály volt az, mely Karabusát elvette 's elpusztította, febr. 1 napján; de a melynél Cambrian fregatte elsűjdedt. A Corhrane Lord rokonának görög brigge is elsűjdedt a tsezmei tsatornán.

A Moldvai határszélről, febr. 4. — Minden tudósítások egyformán

állittják, hogy Moldvában nagy rezzenést okozott a jövedő esetek képelete. Tartanak a Muszkák minden-napi beütésektől, kik 5 hét-ölta várják a parantsolatot a Pruth által-hágására. A Török részéről, erőssen meg van ugyan parantsolva, hogy a Dunán által ne menjenek; de a Besli Agák ezzel nem gondolnak, keresztülkosul járják a Hospodárságot, 's felszednek minden lovat. Moldvából 4000-et vittek-el. — A muszka fő-hadsereg nagy fő-szállása, kiewi tudósítások szerent, febr. 7-edikén még, ezen városba volt, de ez is parantsolatot vár az előre-menésre.

Az erőszaktételek egész divatjában foljnak Konst.poljban, mellyet a Törökök apró bosszuállásoknak neveznek; a Sultán egészen szabadon botsátotta mérge gyeplőjét. Ottenfels úr, a kire többé nem halgatnak, nem a legjobb állapotban van, mint beszéllek, olyan formában, mint a szövevényesek Követei, elmeneteljek előtt voltak. Minden nemzetféle Keresztényt egyre üldöznek. A fő-város, valóságos képe az üldözésnek, fejtelenségnek és inségnek. Galata és Péra, pusztá, 's az Örmények házaiba szállított katonaság a többi keresztényeket is gonosz jövedőkkel fenyegeti.

Konst.polj, febr. 4. — Örökre vége a török országlószék tsendes magaviseletének, mellyet a legnehezebb környületekben mutatott volt; se Sulián, se az ő Ministerei, nem tudják magokat többé mérsékelni, az okosság szavára senkise halgat többé. Smirnában is hordják már hajóra a számkivetendőket 's küldik az archipelagusra. Úgy láttzik, de, nem is titkolják, hogy a Török minden Keresztényt ki akar üzni Konst.poljból. Az európai udvarok Követei, szüntelen az üldöztettek segedelmén dolgoznak, mivel a Porta kegyetlensége

nekik nem engedi, hogy hozzájok más jóval legyenek. Ottenfels Báró, ki már régen betegeskedik, ilyen környületek között, még jobban elromlik; szemlátomást nevedett az ő betegsége; és, nehezen kerüli-el, hogy neki is el kell keredzeni. A' legnagyobb segedelmeket vesztenék őbenne el az itteni Frankok, és ezen megkülömböztetett StátuseMBER' elvesztése, mindennel-köz gyászt okozna Pérában. Ha a' Porta jobbra nem fordul a' maga' rendszabásaiban; az austriai Internunciuss' Kollégái közzül, hihető, sokan el fognak menni Konst.poljából. Újj útmutatást kérnek a' keresztény Ministerek Udvaraiktól, leírván fevések' minémüségét: mert az ottani maradás nem egyez többé meg az ő Fejedelmeik' méltóságával.

A' Porta' utóbb kijött Mánifestumának az a' titulussa (vezetékje): Hattiserif, kibotsáttatott Djemasi-al-Akhir' 1-sőjén, 1245 (dec. 20. 1827), elküldetett a' birodalom' Basáihoz, Gouverneureihez, és által adatott a' fő-városba össze gyűjtett Hazanagyoknak és Primásoknak.

Cor fu, febr. 6. — Alexandriából azt erősitik a' kereskedő-levelek, hogy a' Sultán Fő-vezérré tette az égyptomi Basát, az ásiái minden hadseregeken, és Helytartóvá Siriában. Ibrahim Basa pedig az egész Rumeliabeli katonaság' Fő-vezére lenne. Az ásiái sereget többre teszik 200 ezernél, 's az európai sem lessz annál kevesebb.

Híradás

A' N. Enyedi Reformatum Collegium Fel-Enyedi Papiros Malmának Licitatio útján lejendő kiárendálása fog véghez menni 1-ső 2-dik 3-dik Májusba a' foljó 1828-ik esztendőbe, Hat egymástán folyó esztendőkre.

Az árendába Vevőnek a' Papiros Malmom használásán kívül, a' következők hasznok, és könnyebbségek köttetnek ki,

a' ki adó Collegium résziről:—

1-ső Magának 's Legényeinek a' Malommal egy fedél alatt lévő tágas és tiszteséges szállás, egy kert, fa-szín, és pintze.

2-dik Hat Marhának a' köz-határon való legeltetése, és két szekér széna.

3-dik Maga, és Legényei számára Italt tarthat, de abból másoknak kortsomálni nem szabad.

4-dik Az Épületnek, kerítéseknek nem különben a' Gátoknak, töltéseknek, Zsilipeknek Vizsatornáknak 'sat. jó állapotba tartása (conservatioja) igazítása és ujjíttása a' Collegiumot illeti.

5-dik A' Nagyobb eszköz darabokhoz ha azokat ujjíttani kellene, minéműek a' Holländer, a' rongy törő válluk, nagy Gerendelyek, és viz-kerekék — mind a' fát a' Collegium adja — 's erre nézve azoknak előre duplicatumát meg szerzi és készen tartja — mindazokat készítő mester embert, maga fizeti, és melléje farago, 's más szükséges Individuumokból elégséges segítségét rendel, az a' probb készülétek, és számszámok ujjíttására is ad fát

6-dik Tüzi-fát piatzi áron az árendátor mindég kap a' Collegiumtól

7-dik Végezetre meg jegyeztetik hogy most a' Papiros malomba a' munka elkezdésire elégséges materiálék készen találatnak, mellyek az Árendátor-nak, Inventarium mellett oly formálag adatnak által, hogy az árenda idejének betelésivel ugyan annyit tartozzék a' Collegiumnak vissza adni — Ha pedig az Árendátor idő közben meghalna és maradékai a' mesterség folytatására alkalmasok nem lennének — a' Collegium mind a' meg gyűjtve lévő materiálékat mind a' kész papirossat betsü ár szerint Töllök által fogja venni.

N. Enyeden 2-dik May 1828. A' Concurrensok jelenthetik magokat a' Ns. Collegium Udvarbírájánál N. Enyeden.